

LÅNGT IFRÅN LAGOM

Delårsrapport 2015:2

- perioden januari-augusti
- prognos för helåret

BOTKYRKA
KOMMUN

Långt ifrån lagom

SAMMANFATTNING

DELÅRSBOKSLUTET

Nettokostnaderna för kommunens verksamheter uppgick till 2 906 miljoner under årets första åtta månader. Ökningen jämfört med samma period förra året uppgår till 8 procent. Periodens resultat är positivt med 134 miljoner men ligger lägre än vid motsvarande tidpunkt de senaste åren.

Nämndernas nettokostnadsökning uppgår till 7 procent i augusti. I jämförelse med förra året har kostnaderna för flertalet nämnder ökat i betydligt snabbare takt 2015.

Skatte- och statsbidragsintäkterna har ökat med 3,7 procent.

Nettoinvesteringarna har hittills under året uppgått till 231 miljoner kronor, en ökning med 42 miljoner jämfört med motsvarande tid förra året.

Vid utgången av augusti uppgår kommunens upplåning till 1 915 miljoner inklusive den vidareutlåning som sker till Botkyrkabyggen, Söderenergi och Botkyrka Stadsnät. Den totala upplåningen har minskat med 570 miljoner sedan årsskiftet. Det förklaras av att Handelsbanken Finans övertagit finansieringen av leasingkontraktet för Igelstaverket från kommunen. Exklusive denna återbetalning har skulden ökat med 200 miljoner under året.

PROGNOS FÖR 2015

Prognosen för 2015 pekar i dagsläget mot ett resultat på minus 24,2 miljoner. Årets budgeterade resultat uppgår till plus 13,3 miljoner. Enligt prognosen blir resultatet i balanskravsavstämningen minus 11,5 miljoner.

Prognosen över budgetutfallet för verksamheternas nettokostnader innebär ett överskridande av budget med 31 miljoner. Sett enbart till utfallet för nämnderna uppgår underskottet till 58 miljoner medan de gemensamma posterna inklusive avskrivningar sammantaget pekar mot plus 27 miljoner.

I verksamhetens nettokostnader har vi räknat med att kommunerna i enlighet med beslut i AFA Försäkring kommer att erhålla återbetalning av premier som inbetalades avseende 2004 och vi har räknat med att beloppet för Botkyrkas del kommer att uppgå till 35 miljoner.

Vi räknar med att skatteintäkterna inklusive skatteutjämning kommer att understiga budget med 29 miljoner.

Socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden och tekniska nämnden räknar i

dagsläget med betydande underskott i sina prognoser över budgetutfallet 2015. Obalanserna beskrivs närmare under rubriken "nämndernas prognoser".

I investeringsprognoserna bedöms investeringstakten öka betydligt mot slutet av året och komma att uppgå till 472 miljoner för hela 2015.

Baserat på investeringsvolymen bedömer vi att kommunens egen upplåning under resten av året kommer att öka med omkring 100 miljoner kronor.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

För att svara upp mot kommunfullmäktiges uppdrag i flerårsplanen har nämnderna i ettårsplanen 2015 formulerat egna mål med tillhörande mätbara mål, indikatorer och åtaganden. I delårsrapporten redovisas en lägesbeskrivning med exempel på hur nämndernas arbete fortskrider för att nå målen 2015.

Prognoserna över driftkostnader och investeringar 2015 tyder i dagsläget på att bara ett av de två ekonomiska målen för 2015 kommer att uppfyllas.

1. Balanskravresultatet ska uppgå till minst 1,3 procent av skatter och generella statsbidragsintäkter. Prognosen innebär att resultatet är negativt med 11,5 miljoner vilket medför att målet inte uppnås.

2. Självfinansieringsgraden av investeringar ska minst uppgå till 40 procent. Investeringsprognosen innebär att 48 procent av investeringarna finansieras inom ramen för årets budget vilket innebär att målet uppnås.

DEN SAMHÄLLSEKONOMISKA UTVECKLINGEN

Konjunkturprognoserna har under flera år varit alltför optimistiska när det gäller takten i den ekonomiska återhämtningen efter finans- och skuldkriserna. Riskerna för en svagare utveckling överväger fortfarande.

På den internationella scenen har tillväxttakten i Kina med flera länder växlat ner samtidigt som återhämtningen i Europa går fortsatt trögt.

Förutom att den internationella utvecklingen i hög grad påverkar Sveriges export finns även inhemska faktorer som kan hålla tillbaka sysselsättningen och därmed skatteunderlagets ökningstakt.

Bostadsprisernas utveckling uppmärksammas alltmer som ett problem. Om kommande räntehöjningar, skärpta amorteringskrav och andra eventuella statliga åtgärder för att komma tillrätta med prisutvecklingen medför att bostadspriserna snabbt vänder ner, påverkas hushållens konsumtion. En lägre

konsumtion och ett ökat sparande håller tillbaka efterfrågan och är därmed negativt ur tillväxt- och sysselsättningssynpunkt.

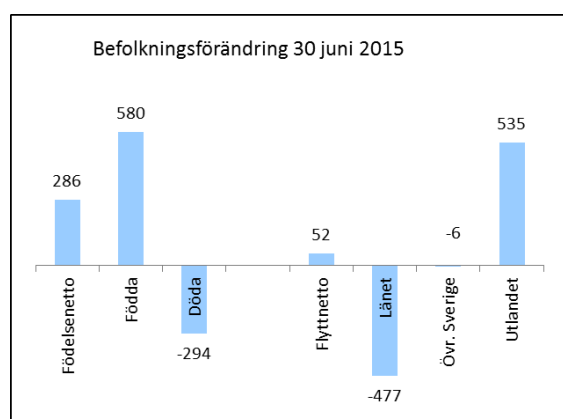
Sveriges Kommuner och Landstings prognoser över skatteunderlagets utveckling innebär en ökning med upp emot 5 procent under 2015 och med en ytterligare något snabbare takt under 2016. Åren därefter förväntas ökningstakten avta något till drygt 4 procent per år. Eftersom nuvarande befolkningsanta-ganden från SCB innebär en snabbare befolknings-ökning i Sverige blir ökningen av skatteunderlaget per invånare i riket, medelskattkraften, lägre. I konsekvens med detta påverkas kommunernas in-täkter från inkomststutjämningsystemet negativt.

PERIODEN JANUARI-AUGUSTI 2015

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Efter första halvåret uppgår Botkyrkas befolkning till 89 268 personer. Det är en ökning med 367 personer sedan årsskiftet, vilket är en mycket svag ökning jämfört med samma period under de senaste åren.

Befolkningsförändringen förklaras av ett positivt flyttningsnetto (inflyttade minus utflyttade) på 52 personer och ett födelseöverskott (födda minus döda) på 286 personer. Det låga flyttnettot beror framförallt på en större utflyttning till övriga länet, men inflyttningen från utlandet är också lägre jämfört med de senaste åren. Till viss del förklaras den svaga utvecklingen av att skatteverket rensat i be-folkningsregistret. Under de senaste tolv månaderna har befolkningen ökat med 877 personer.

PERSONAL

Antalet årsarbetare inom kommunens verksamheter var i juli 6 368. Det är en ökning med 267 årsarbeta-re jämfört med samma period 2014. Ökningen gäller framförallt utbildningsförvaltningen.

I juli var den sammantagna sjukfrånvaron 7,14 procent, vilket är 1,08 procentenheter högre än

samma period förra året. Det är framförallt den riktigt långa sjukfrånvaron (över 90 dagar) som ökat.

DELÅRSRESULTATET

Delårsresultatet är 134,5 miljoner

Kommunens resultat för perioden januari-augusti blev 134,5 miljoner kronor (247,7 miljoner kronor föregående år).

Verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar uppgår till 2 906 miljoner efter årets första åtta månader vilket motsvarar en ökning med drygt 8 procent jämfört med förra året.

Nämndernas nettokostnadsökning uppgår till 7 procent. Vid en jämförelse med samma period året innan har flertalet nämnder ökat sina kostnader snabbare i år. Delårsrapporten kommer att ligga till grund för en analys av orsakerna till denna utveckling.

Skatte- och statsbidragsintäkterna har ökat med 3,7 procent jämfört med samma period föregående år men understiger periodens budget med 24 miljoner.

Finansnettot är positivt med 29,4 miljoner kronor och utfallet är högre än budget för perioden. Av beloppet är 24,1 miljoner hänförligt till avkastning- en av kommunens placering av pensionsmedel.

Verksamheternas externa kostnader och intäkter har utvecklats på följande sätt. Här ingår inte skatte- medel eller finansiella poster.

Not 2 Verksamhetens intäkter (mnkr)	Augusti 2015	Augusti 2014	Förändr %
Taxor och avgifter	168,7	159,2	6,0%
Externa bostads- och lokalhyror	59,1	55,5	6,5%
Försäljning av verksamhet	80,3	85,9	-6,5%
Bidrag från staten med flera	209,6	201,1	4,2%
Övriga verksamhetsintäkter	37,6	57,6	-34,7%
Summa intäkter	555,3	559,3	-0,7%
Not 3 Verksamhetens kostnader (mnkr)			
Personalkostnader	-1 884,6	-1 739,5	8,3%
Varor	-176,9	-156,7	12,9%
Entreprenader och köp av verksamhet	-670,6	-636,0	5,4%
Externa lokalhyror	-64,9	-65,5	-0,9%
Bidrag och transfereringar	-171,9	-160,1	7,4%
Verksamhetskostnader	-333,9	-332,4	0,5%
Summa kostnader	-3 302,8	-3 090,2	6,9%

Utfallet för verksamhetens intäkter ligger för perioden något lägre i år jämfört med samma period föregående år. Intäkterna från taxor och avgifter

ökar. Externa bostads- och hyresintäkter har ökat, huvudsakligen beroende på att ett nytt vård- och omsorgsboende öppnade i kommunen under senare delen av 2014.

Verksamhetens kostnader har ökat med 6,9 procent vid jämförelse mot samma period föregående år. Personalkostnaderna inklusive arbetsgivaravgifter och pensionskostnader har ökat med 8,3 procent. Övriga verksamhetskostnader ökar bland annat på grund av ökade elkostnader.

Investeringar

Periodens nettoinvesteringar uppgår till 231 miljoner och är därmed 42 miljoner högre än vid motsvarande tid förra året. Av investeringarna ligger 184 miljoner på tekniska nämnden.

Kommunens eget upplåningsbehov ökar

Vid utgången av augusti uppgår kommunens upplåning till 1 915 miljoner inklusive den vidareutlåning som sker till Botkyrkabyggen, Söderenergi och Botkyrka Stadsnät. Den totala upplåningen har minskat med 570 miljoner sedan årsskiftet. Det förklaras av att Handelsbanken Finans övertagit finansieringen av leasingkontraktet för Igelstaverket från kommunen. Det innebär att 770 mkr har betalats tillbaka till kommunen. Exklusive denna återbetalning har skulden ökat med 200 miljoner under året. Denna ökning förklaras av att kommunens egen upplåning har ökat från 139 miljoner vid årsskiftet till 345 miljoner. Kommunens egen upplåning beräknas öka med ytterligare cirka 100 miljoner kronor under resten av året.

Total upplåning miljoner kronor

Botkyrka kommun	345
Söderenergi	364
Botkyrkabyggen	1 030
Botkyrka Stadsnät	170
Övrigt	5

Summa 1 915

Fortsatt värdeökning på kommunens pensionsplacering under året

För den pensionsskuld som avser åren före 1998 avsatte kommunen 400 miljoner kronor år 2000 i samband med försäljning av kommunens energibolag. Värdet på denna avsättning uppgick vid utgången av perioden till 733 miljoner kronor. I förhållande till årsskiftet innebär det en ökning med 25 miljoner eller 3,6 procent. Den positiva utvecklingen kan i första hand kopplas till en fortsatt stark utveckling av såväl svenska som utländska aktier. Jämfört med delår 1 har dock värdet på avsättningen minskat med drygt 20 miljoner kronor.

Placeringarna i utländska aktier och så kallade alternativa investeringar (hedgefond) har haft en

betydligt bättre utveckling än respektive jämförelseindex. Däremot har placeringarna i svenska aktier och räntefonder haft en något svagare utveckling än sina index.

Nedan följer en sammanställning av de olika tillgångarna:

	Mnkr	Andel %
Svenska aktier	137,0	18,7
Utländska aktier	134,2	18,3
Svenska räntor	334,5	45,6
Alternativa invest.	127,2	17,4
Likvida medel mm	0,2	0,0
Summa	733,1	100

För närvarande har vi en något lägre andel aktier och alternativa placeringar än vad som finns angivet som en normalportfölj, samtidigt som ränteplaceringarna ligger 5,6 procentenheter högre än i normalportföljen.

FLERÅRSPLANENS MÅLOMRÅDEN - UPPFÖLJNING

För att svara upp mot kommunfullmäktiges uppdrag har nämnderna i ettårsplanen 2015 formulerat egna mål med tillhörande mätbara mål, indikatorer och åtaganden. Här redovisas en lägesbeskrivning med exempel på hur nämndernas arbete fortskrider för att nå målen 2015.

Medborgarnas Botkyrka

Som ett led i det långsiktiga och strukturerade våldsförebyggande arbetet har utbildning av vuxna nyckelpersoner och unga mentorer genomförts. En rekryteringsdag för skolmentorer (äldre elever i skolorna) har också genomförts. Dagen föll väl ut och 24 stycken mentorer har utsetts. I arbetet deltar representanter från skola, polis, räddningstjänst och socialtjänst.

I syfte att stärka och öka flickors deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter har särskilda satsningar gjorts. Bland annat har baden och rackethallen infört en tjejdag och i arbetet med Albys Hjärta har särskilt fokus lagts på tjejs motion och fysisk tillgänglighet. När det gäller mötesplatserna för unga vuxna är killarnas dominans stor och ett förändringsarbete pågår, men att påverka tjejernas deltagande bedöms ta tid.

Samtliga äldre över 80 år informeras via brev om det stöd och den service som finns i kommunen och om möjligheten till ett förebyggande hembesök av biståndshandläggare.

Framtidens jobb

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att målet om att 2 000 Botkyrkabor ska

arbete eller studera sex månader efter avslutad utbildning/insats kommer att uppnås. Den uppföljning som gjorts hittills i år avser avslutade insatser juli 2014 till februari 2015. Totalt har 1 262 personer slutat. Av dessa har förvaltningen kommit i kontakt med 808 personer, varav 66 procent har arbete eller fortsatt sin utbildning.

1 420 ungdomar har fått sommarjobb genom kommunen, 759 tjejer och 661 killar. Drygt 1 000 fick plats inom kommunens förvaltningar, 136 i bolagen och närmare 200 inom föreningslivet. Ett mindre antal ungdomar fick sommarjobb inom näringslivet.

Välfärd med kvalitet för alla

Kunskapsresultaten för årskurs 9 har ökat, då andelen elever som fått betyg i alla ämnen har ökat. Preliminärt meritvärde för årskurs 9 blev 216 för läsåret 2014/2015, medan meritvärder för 2013/2014 var 207.

I augusti invigdes Albys Hjärta, ett aktivitetshus för alla. Arbetet har präglats av en tydlig inriktning på delaktighet och inflytande från ungdomar, bland annat har det funnits arbetsgrupper för rummens utformning, fasadens utsmyckning och själva invigningen.

För att ge brukarna inom äldreomsorgen och funktionsnedsättningsområdet större inflytande och delaktighet anordnas bland annat brukarråd. Ett arbete pågår med att utveckla mötenas innehåll och upplägg. Den brukarombudsman som anställts under året har som uppgift att stärka inflytandet för personer som har en utvecklingsstörning eller en neuropsykiatrisk diagnos.

Grön stad i rörelse

Planberedskapen är god och för närvarande pågår 43 detaljplaner som sammantaget innehåller nästan 2 900 nya lägenheter. Hittills i år har åtta detaljplaner, med närmare 400 bostäder och ca 20 000 kvadratmeter verksamhetslokaler, vunnit laga kraft.

Arbetet med att marknadsföra kommunen bland byggbolag och investerare visar goda resultat och intressentlistan växer stadigt. Den 25 september genomför vi en fullsatt stadsbyggnadsdag i Alby under temat Botkyrkas offentliga rum. Syftet med eventet är att visa upp de senaste satsningarna för att intressera byggbolagen och cirka 130 deltagare är anmälda. Bland annat kommer Mitt Alby, Titania och Botkyrkabyggen att medverka genom att berätta om sina projekt i kommunen.

Som ett led i att skapa fungerande stråk inom och mellan kommunens stadsdelar har flera nya gång- och cykelvägar färdigställts, exempelvis ny gång- och cykelväg Skarpbrunnsvägen, länk mellan

Tumba och Salem, ny gångförbindelse vid Nejlkevägen/Hörselgången.

Ett kvitto på att kommunen arbetar bra med klimat-anpassning enligt Botkyrka kommuns klimatstrategi är andra platsen i försäkringsbranschens och IVL:s ranking av Sveriges kommuner.

Kultur och kreativitet ger kraft

Invigningen av den nya folkhälsoparken i Alby planeras till november. Parken ska ge möjlighet till att spontant utföra kultur och idrott och utgår från stadsbyggnadsidéen för Alby. Parken kommer att innehålla mötesplatser med grill, café och solstolar. Det ska finnas dj-bås och en scen. En basketplan byggs och det blir plats för pingis, tennis, kickbike och skateboard samt ett stort utegym.

En effektiv och kreativ kommunal organisation

Bygglov-, anmälan- och tillsynsärenden har ökat med 40 procent under januari till augusti jämfört med samma period 2014. Samtidigt har antalet avgjorda beslut ökat med 30 procent. Däremot har ett svårt rekryteringsläge och den ökade ärendeinströmningen medfört att antalet inkomna och antalet avgjorda ärenden inte är i balans.

Det är möjligt att tanka kommunens bilar fossilbränslefritt, men bilarna tankas bara till 50-70 procent med rätt bränsle. För att lyckas fullt ut skulle vi behöva ha tillgång till fler tankställen, men också ett fortsatt arbete med att medvetandegöra bilanvändarna om vikten av att tanka fossilbränslefritt. El och uppvärmning är så gott som fossilbränslefri.

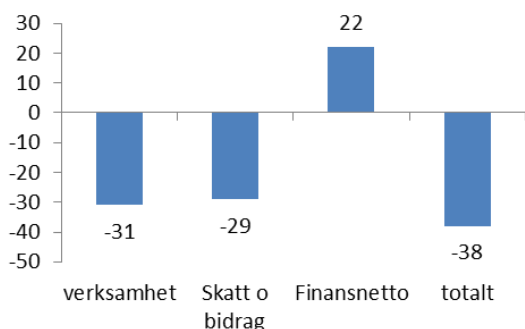
PROGNOS FÖR 2015

UTFALL FÖR HELÅRET 2015

Prognosen för 2015 pekar i dagsläget mot ett resultat på minus 24,2 miljoner vilket är 38 miljoner sämre än budget. Resultatet i avstämningen mot balanskravet beräknas till minus 11,5 miljoner.

Prognosen innebär att nettokostnaderna ökar med 5,6 procent jämfört med 2014 medan ökningstakten för skatt inklusive skatteutjämning stannar vid 4,3 procent.

Budgetutfall 2015
Prognos för helåret, mnkr

Prognosen för verksamheternas nettokostnader innebär ett överskridande av budget med 31 miljoner. Sett enbart till utfallet för nämnderna uppgår underskottet till 58 miljoner. Totalt sett ligger nämndernas bedömningar på liknande nivå som i april då prognoserna slutade på minus 56 miljoner.

De gemensamma posterna pekar i riktning mot ett överskott med 27 miljoner. I helårsprognosen har vi då räknat med att kommunerna i enlighet med beslut i AFA Försäkring kommer att erhålla återbetalning av försäkringspremier som inbetalades avseende 2004. Återbetalningen väntas ske under det fjärde kvartalet 2015 och vi har räknat med att beloppet för Botkyrkas del kommer att uppgå till 35 miljoner.

Balanskravet uppnås inte utan förbättringsåtgärder

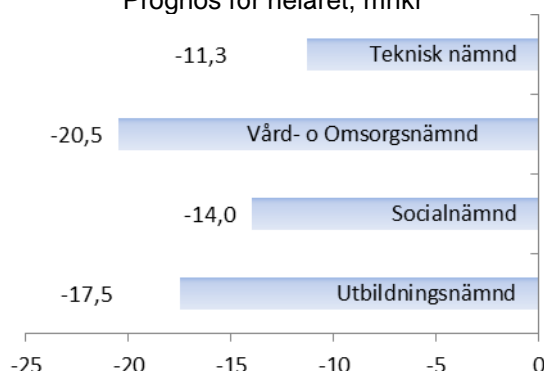
Enligt kommunallagens balanskrav ska det finnas balans mellan kostnader och intäkter. För detta ändamål ska en särskild balanskravsavstämning upprättas. Vid tillämpningen ska undantag göras för eventuella realisationsvinster vid försäljning av fast egendom. Undantag kan även göras för kostnader för vilka kommunen tidigare gjort avsättningar.

Beräknat resultat	-24,2
Avkastning pensionsmedel	-24,1
Kompetensfond (ombudgetering (2014))	14,2
Resultat VA verksamheten	-2,4
Disp av pensionsmedel	<u>25,0</u>
Resultat enligt balanskravsavstämning	-11,5

Budgeterat resultat enligt principerna i balanskravsavstämningen är 44,1 miljoner. En avstämning mot balanskravet indikerar i dagsläget ett resultat på minus 11,5 miljoner.

Socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden och tekniska nämnden har betydande budgetavvikelser i sina prognoser. Obalanserna beskrivs närmare under rubriken ”nämndernas prognoser”.

Budgetutfall 2015
Prognos för helåret, mnkr

Sammantaget räknar nämnderna i sina prognoser med att nettokostnaderna ökar med drygt 6 procent jämfört med 2014. Sveriges Kommuner och Landsting räknar med att prisindex, som är ett vägt index för kommunal verksamhet, kommer att uppgå till 2,4 procent för 2015. Nämndernas prognoser indikerar därmed betydande verksamhetsökningar utöver vad som följer av pris- och löneförändringar.

Skatteintäkterna lägre än beräknat

Vi räknar med att skatteintäkterna inklusive skatteutjämnning kommer att understiga budget med 28,6 miljoner. Prognosen är därmed 7 miljoner sämre än i delårsrapport 1. Den viktigaste orsaken till utfallet är att det generella statsbidraget är lägre än enligt förutsättningarna i höstas vilket resulterar i att den så kallade regleringsposten blir negativ för alla kommuner.

Kommunen använder Sveriges Kommuner och Landstings prognos över skatteunderlagets utveckling. Nuvarande prognoser över skatteunderlaget i riket pekar mot en ökning med 4,8 procent för 2015 vilket är en sänkning med 0,2 procent jämfört med prognosen från i våras. Därutöver har avräkningarna från 2013 och 2014 blivit lägre vilket påverkat 2015 års skatteintäkter negativt. Kommunens skatteintäkter 2015 bygger på antalet invånare den 1 november 2014. Den antagna befolkningen den 1 november var något för hög vilket orsakar en negativ budgetavvikelse med 3,4 miljoner.

Finansnetto

Finansnettot beräknas bli positivt med 33 miljoner kronor, vilket är 22 miljoner bättre än budget. Utfallet beror helt på avkastningen av placerade medel för pensioner vilket ingår med 24,1 miljoner. Avkastningen räknas inte in vid avstämningen mot balanskravet.

Investeringarna – prognos 472 miljoner

Enligt nämndernas bedömningar kommer investeringarna att uppgå till 472 miljoner för hela 2015 vilket är betydligt högre än de närmast föregående åren men i förhållande till prognosen i delårsrapport

1 är nivån lägre. Beloppsmässigt dominerar bygginvesteringarna under tekniska nämnden. Bland större aktuella projekt för året återfinns;

- Storstretsskolan, upprustning
- Rikstens skola
- Alby fritidsgård
- Förskolorna Humlan, Albydalen och Prästkragen
- Tullinge Idéhus

Ökad upplåning under resten av året

Baserat på prognosen kring investeringsutvecklingen bedömer vi att kommunens egen upplåning under resten av året kommer att öka med omkring 100 miljoner kronor.

NÄMNDERNAS PROGNOSE

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämndens prognos visar ett underskott mot budget på 17,5 miljoner kronor varav 2,5 miljoner kronor redovisas på förvaltningsgemensamma el- och IT kostnader samt 16,5 miljoner kronor inom de kommunala utförarenheterna. Beställarbudgeten visar däremot ett överskott på 1,3 miljoner kronor.

Det prognostiserade underskottet inom utförarenheterna fördelas med 2,1 miljoner kronor inom förskolan, med 7,9 miljoner kronor inom grundskolan och 6,3 miljoner kronor inom gymnasieskolan. Av gymnasieskolans totala underskott ligger 4 miljoner kronor på gymnasiesärskolan.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen exklusive exploateringsintäkter redovisar i sin prognos ett positivt utfall mot budget på 1,6 miljoner kronor.

Överskottet beror främst på vakanser i avvaktan på ny organisation 2016, att vissa projekt har förskjutits i tid samt lägre kostnader för bidrag och ersättningar än vad som är budgeterat. Vissa osäkerheter finns som är kopplade till problem i initieringsfasen med den nya prismodellen för IT-tjänster.

Prognostiserade exploateringsintäkter uppgår till netto 9,6 miljoner kronor. Det är 0,4 miljoner lägre än budgeterat. Jämfört med delår 1 har prognosen försämrats med 4 miljoner kronor, vilket främst beror på att två projekt kommer att avslutas först 2016 till följd av att lantmäteriförrättningar tagit längre tid än beräknad.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden räknar med ett ekonomiskt överskott med 1,8 miljoner i förhållande till budget. Lägre personal- och lokalkostnader medverkar till utfallet. Dessutom har elkostnaderna blivit lägre än beräknat. För allmätkultur och bibliotek befaras mindre

underskott vilket i någon mån påverkar resultatet i negativ riktning.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar i sin prognos ett underskott mot budget på 14 miljoner kronor. I detta ingår kostnader med anledning av bränderna riktade mot socialtjänsten, vilka beräknas till 3 miljoner.

Jämfört med delår 1 innebär prognosen en förbättring med närmare 9 miljoner. Förbättringen beror på att de åtgärder som vidtagits under våren börjat ge resultat, att fler externa placeringar kunnat avslutas och vakanshållning av tjänster. Ytterligare åtgärder planeras.

Den största negativa budgetavvikelsen på 10,3 miljoner gäller verksamhet riktad till barn och ungdomar och då främst jourhems-kostnader, personal-kostnader och bränderna. Förvaltningen har behövt köpa allt fler dyra konsulentstödda jourhem, vilket beror på att fler barn är i behov av familjehemsvård, samtidigt som dessa är svåra att hitta. Däremot minskar kostnaderna för institutionsplaceringar, vilket beräknas ge ett överskott mot budget på 1,5 miljoner.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd beräknas medföra ett underskott mot budget på 5,6 miljoner. Nuvarande prognos är dock lägre än utfallet för 2014.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämndens prognos visar ett underskott mot budget på 20,5 miljoner kronor.

Det sammantagna underskottet inom äldreomsorgen uppgår till 16,3 miljoner varav 11,4 miljoner redovisas för externa placeringar enligt SoL, 8 miljoner kronor inom hemtjänsten och 1,6 miljoner kronor inom myndighetsverksamheten. Övriga verksamheter visar ett överskott på 4,7 miljoner kronor.

Jämfört med budget motsvarar underskottet för externa placeringar enligt SoL 16,2 årsplaceringar inom vård- och omsorgsboenden. I prognosen ingår åtgärder att erbjuda externt placerade en vård- och omsorgsplats inom kommunen.

Verksamhetsområdet omsorg för personer med funktionsnedsättning redovisar sammantaget ett underskott på 13,4 miljoner kronor varav 6,7 miljoner kronor redovisas för externa placeringar enligt LSS, 4,8 miljoner kronor inom personlig assistans och 1,9 miljoner kronor inom myndighetsverksamheten.

Underskottet för externa placeringar enligt LSS beror dels på volymökningar som motsvarar 5 boendeplaceringar. Nämnden ser över processen vid

placeringar till boenden enligt LSS för att effektivisera och på så sätt minska antalet köpta platser. Dessutom pågår ett arbete med att minska dygnspriset vid omförhandling av externa placeringar.

Myndighetsverksamheten för både SoL och LSS har under de senaste åren haft en stor personalomsättning. Det har varit svårt att rekrytera erfarna handläggare till de vakanta tjänsterna. För att stötta och lära upp de nyrekryterade som ofta är unga och nytexaminerade handläggare har konsulter tagits in.

Central ledning och administration redovisar ett prognostiserat överskott på 9,3 miljoner kronor vilket till största delen avser en förvaltningsövergripande buffert.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Nämndens prognos visar på ett överskott mot budget på 2,6 miljoner kronor.

Överskottet beror framförallt på vakanser inom arbetsmarknadsverksamheten i samband med omorganisation. Men förklaras också av att arbetsförmedlingen hänvisat färre deltagare än budgeterat till kommunens arbetsmarknadsprogram. Överskottet beräknas till 2,2 miljoner.

Överskott redovisas också för Xenters verksamheter med 1 miljon främst genom högre intäkter för uppdragsverksamheten. Daglig verksamhet redovisar underskott med 0,7 miljoner på grund av fler nya deltagare än budgeterat.

Samhällsbyggnadsnämnden

Totalt räknar nämnden med ett utfall på minus 0,2 miljoner i sin helårsprognos. Ett underskott inom gata- parkverksamheten kompenseras i stort med överskott framförallt inom bygglov.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämnden räknar med att nettoutfallet är i nivå med budget.

Tekniska nämnden

Prognosen för tekniska nämnden ligger i dagsläget på minus 11,3 miljoner kronor inklusive ett beräknat överskott för VA verksamheten med 2,4 miljoner.

På fastighetssidan ligger prognosen på minus 13,1 miljoner. I driftutfallet ligger renoveringsåtgärder på Storvretsskolan med 10,8 miljoner. En analys av åtgärderna ska visa om några av de nedlagda kostnaderna är att betrakta som investeringsutgift varför prognosen i denna del är osäker.

Verksamheten teknik och logistik räknar med ett resultat som ligger 1,4 miljoner bättre än budget.

BOLAGENS RESULTAT

Till delårsrapporterna gör kommunen inte någon sammanställd redovisning över kommunkoncernen och dess ingående bolag eftersom villkoren för detta inte är uppfyllda. Bolagens delårsresultat (för perioden januari – augusti) och prognos för helåret 2015 redovisas nedan.

Koncernbolag mnkr	Resultat 2015-08-31	Prognos helår 2015	Resultat helår 2014	Resultat 2014-08-31
Hågelbyparken	-0,3	-0,5	0,4	0,2
Upplev Botkyrka	-0,2	-0,5	0,4	-0,1
SRV	8,1	4,7	19,0	1,2
Södertörns fjärrvärme före koncernbidrag	61,0	92,0	101,6	62,0
Botkyrkabyggen inkl dotterbolag	58,0	59,1	48,3	74,9
Botkyrka Stadsnät	6,7	1,5	2,0	-1,6
Söderenergi	26,5	42,1	99,0	46,1
Södertörns Energi	46,0	69,9	67,1	38,3

Botkyrkabyggen redovisar för perioden ett resultat om 58,0 miljoner kronor. För helåret har bolaget prognostiserat ett resultat om 59,1 miljoner kronor, vilket är 12,4 miljoner kronor högre än bolagets budget för 2015. Detta förklaras bland annat av ökade fakturerade intäkter samtidigt som kostnader för värme, el och vatten beräknas blir lägre än budgeterat.

Upplev Botkyrka AB redovisar ett resultat om -0,2 miljoner kronor för perioden. Prognosen för 2015 är ett resultat om -0,5 miljoner kronor. Bolaget har under året haft minskade intäkter på Subtopia, vilket påverkar resultatet.

Hågelbyparken AB redovisar ett resultat om -0,3 miljoner kronor. Prognosen för året är ett resultat om -0,5 miljoner kronor. Bolaget har under året haft minskade intäkter på grund av hyresintäktsbortfall för restaurangen och vandrarhemmet vilket påverkar resultatet.

Botkyrka stadsnät redovisar ett resultat för perioden om 6,7 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett resultat om 1,5 miljoner kronor.

Södertörns Fjärrvärme AB redovisar för perioden ett resultat om 61,0 miljoner kronor före koncernbidrag. Prognosen för helåret är dock 92,0 miljoner kronor före koncernbidrag. En ny prismodell gör att vädret inte får så stort genomslag som det skulle kunnat få. Den varma vintern som innebar lägre intäkter vilket till viss del kompenseras av återbetalning för energiskatt från Fortumsarbetet.

Söderenergi redovisar ett resultat för perioden om 26,5 miljoner. Intäkterna från värme blev på grund av den varma vintern och våren lägre än budgeterat. Orsaken till att resultatet i år är lägre än motsvarande period föregående år är omläggningen av leasing när bolaget gick in i K3. Räntekostnaden ökade med ca 48 mkr. Dock blev periodens rörelse-resultat 27,0 mkr bättre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret är ett resultat om 42,1 miljoner kronor vilket är i nivå med den budget som lagts för helåret.

SRV AB redovisar för perioden ett resultat om 8,1 miljoner kronor. Detta förklaras bland annat av en ökad omsättning. Bolaget har dock även haft ökade produktionskostnader för perioden. Prognosen för 2015 är ett resultat om 4,7 miljoner kronor.

Södertörns Energi redovisar ett resultat om 46 miljoner för perioden. Prognosen för helåret 2015 uppgår till 69,9 miljoner.

BUDGETUTFALL I AUGUSTI/ HELÅRSPROGNOS 2015

DRIFTREDOVISNING

Mnkr	Augusti Not	Augusti 2015	Augusti 2014	Förändr 15/14	Budget	Prognos	Avvikelse helår
					2015 helår	2015 helår	
Kommunstyrelsen		-175,3	-171,2	2%	-291,3	-289,6	1,7
Exploatering/kommunstyrelsen		4,3	21,7		10,0	9,6	-0,4
Revision		-1,9	-2,0	-5%	-3,9	-3,9	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden		-80,6	-74,2	9%	-148,2	-148,4	-0,2
Miljö- och hälsoskydds-nämnden		-4,8	-4,1	17%	-11,7	-11,7	0,0
Tekniska nämnden		6,3	0,7		-3,0	-16,7	-13,7
Teknisk nämnd, VA		5,7	2,1		0,0	2,4	2,4
Kultur- och fritidsnämnden		-140,9	-129,8	9%	-219,4	-217,6	1,8
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden		-128,2	-114,0	12%	-226,9	-224,3	2,6
Utbildningsnämnden		-1 458,4	-1 346,5	8%	-2 232,1	-2 249,6	-17,5
Socialnämnden		-359,0	-347,4	3%	-538,5	-552,5	-14,0
Vård- och omsorgsnämnden		-645,8	-601,7	7%	-945,4	-965,9	-20,5
Summa nämndernas nettokostnader		-2 978,6	-2 766,4	7%	-4 610,4	-4 668,2	-57,8
Gemensamma poster	1	231,1	235,5	-2%	298,6	325,6	27,0
SUMMA		-2 747,5	-2 530,9	8%	-4 311,8	-4 342,6	-30,8
Periodens budget		-2 874,5	-2 761,3	4%			

INVESTERINGSREDOVISNING

Mnkr	Augusti	Augusti	Budget	Prognos
	2015	2014	2015 helår	2015 helår
Kommunstyrelsen	9,2	7,6	27,3	19,2
Samhällsbyggnadsnämnden	10,1	33,5	54,6	35,1
Tekniska nämnden	184,2	122,6	255,5	347,0
Varav långa byggprojekt	135,5	80,9		264,6
Varav korta projekt	48,7	41,8	255,5	82,4
Kultur- och fritidsnämnden	10,8	5,4	31,1	28,8
Arbetsmarknads och vuxenutbildningsnämnden	3,4	1,1	7,0	7,0
Utbildningsnämnden	10,5	11,1	48,3	26,5
Socialnämnden	0,8	0,2	7,5	2,0
Vård- och omsorgsnämnden	2,4	7,2	6,3	6,1
Avsatt för speciella ändamål	0,0	0,0	154,0	0,0
SUMMA	231,4	188,7	591,6	471,7

RESULTATRÄKNING

Mnkr	Not	Augusti	December	Augusti	helår	helår
		2015	2014	2014	2015	2015
		utfall	utfall	utfall	budget	prognos
Verksamhetens intäkter	2, 9	555,3	851,8	559,3		
Verksamhetens kostnader *)	3	-3 302,8	-4 959,3	-3 090,2	-4311,8	-4 342,6
Avskrivningar	4	-158,5	-232,3	-151,4	-239,0	-239,0
Verksamhetens Nettokostnader		-2 906,0	-4 339,8	-2 682,3	-4 550,8	-4 581,6
Skatteintäkter	5	2 074,4	2 943,5	1 974,1	3 114,5	3 114,3
Generella statsbidrag och utjämning	6	936,7	1 395,8	930,9	1 438,1	1 409,7
Finansiella intäkter	7	114,1	199,7	132,7	80,0	159,1
Finansiella kostnader	8	-84,7	-161,4	-107,7	-68,5	-125,7
Resultat	1, 9	134,5	37,8	247,7	13,3	-24,2

*) Budget / prognos = nettokostnader

BALANSRÄKNING

Mnkr		Augusti	December	Augusti
TILLGÅNGAR	Not	2015	2014	2014
Anläggningstillgångar				
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	4 021,1	3 956,8	3 909,4
Maskiner och inventarier	12	182,0	179,0	167,5
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				
Aktier och andelar i dotter- och intressebolag	13	542,5	536,8	523,1
Långfristiga fordringar	14	1 568,8	1 575,4	2 034,5
Summa anläggningstillgångar		6 314,4	6 248,0	6 634,5
Omsättningstillgångar				
Exploateringsmark	15	6,5	3,0	8,0
Förråd		0,9	0,8	1,1
Kortfristiga fordringar	16	243,4	257,9	276,0
Kortfristiga placeringar	17	630,9	607,1	595,1
Kassa och bank	18	47,0	716,3	41,7
Summa omsättningstillgångar		928,7	1 585,1	921,9
SUMMA TILLGÅNGAR		7 243,1	7 833,1	7 556,4
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital	19	4 116,9	3 982,4	4 192,3
därav periodens/ årets resultat		134,5	37,8	247,7
<i>Avsättningar</i>				
Avsättningar för pensioner och likn förpliktelser	20	401,0	387,1	381,4
Andra avsättningar	21	0,8	1,0	1,1
Skulder				
Långfristiga skulder	22	1 686,4	1 481,1	1 430,1
Kortfristiga skulder	23	1 038,0	1 981,5	1 551,5
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		7 243,1	7 833,1	7 556,4

		Augusti 2015	December 2014	Augusti 2014
Ingångna borgensförbindelser	24	1 324,8	1 330,1	1 590,1
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna, inkl särskild löneskatt 24,26%		1 721,2	1 750,4	1 771,8
Operationella leasingavtal	25	83,2	104,3	98,0
Övriga ansvarsförbindelser pensioner, förtroen- devalda, inklusive särskild löneskatt 24,26%		3,3	3,3	2,8

KASSAFLÖDESANALYS

Mnkr	Not	Augusti 2015	December 2014	Augusti 2014
Den löpande verksamheten				
Resultat efter finansiella poster		134,5	37,8	247,7
Just för poster som inte ingår i kassaflödet	10	172,2	249,8	163,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital				
		306,7	287,6	411,0
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet				
Ökning(-)/ minskning(+) av förråd o expl mark		-3,6	8,3	3,1
Ökning(-)/ minskning(+) av kortfristiga placeringar		-23,8	-19,0	85,6
Ökning(-)/ minskning(+) av kortfristiga fordringar		14,5	103,7	-7,0
Ökning(+)/ minskning(-) av kortfristiga skulder		-183,5	187,0	-373,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		110,3	567,6	119,7
Investeringsverksamheten				
Nettoinvestering, materiella tillgångar		-225,8	-348,0	-208,2
Nettoinvestering, finansiella tillgångar		-5,7	-16,4	-2,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-231,5	-364,4	-210,9
Finansieringsverksamheten				
Upptagna lån		255,3	330,0	778,9
Amortering av skuld		-810,0	-490,0	-860,0
Ökning (-)/ minskning (+) av långfristiga fordringar		6,6	487,7	28,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-548,1	327,7	-52,5
Årets/ periodens kassaflöde		-669,3	530,9	-143,7
Likvida medel vid årets början		716,3	185,4	185,4
Likvida medel vid periodens/ årets slut		47,0	716,3	41,7

NOTER

Mnkr	Augusti 2015	December 2014	Augusti 2014	Mnkr	Augusti 2015	December 2014	Augusti 2014
Not 1 Gemensamma och interna poster				Not 4 Avskrivningar			
<i>Intäkter</i>				Maskiner, inventarier och tekniska anläggningar	-30,0	-40,5	-26,8
Kalkylerad kapitaltjänst	229,7	326,7	221,2	Fastigheter och anläggningar	-128,5	-188,9	-124,6
Schablonbidrag flyktingar	17,4	32,1	14,7	Nedskrivningar	-	-2,9	-
Statsbidrag minoritetsspråk	0,0	-	0,0	Summa	-158,5	-232,3	-151,4
Kalkylerad pension	92,8	130,3	86,4	Not 5 Skatteintäkter			
Återbetalning AFA	0,0	-	0,0	Preliminär kommunalskatt	2 076,2	2 952,3	1 968,2
Differens po pålägg	22,5	35,9	20,6	Preliminär slutavräkning			
Övriga intäkter	0,0	0,5	1,9	innevarande år	2,3	0,6	9,2
Summa intäkter	362,4	525,5	344,8	Slutavräkningsdifferens			
				föregående år	-4,1	-9,4	-3,3
				Summa	2 074,4	2 943,5	1 974,1
<i>Kostnader</i>				Not 6 Generella statsbidragsintäkter/statsbidrag och utjämning			
Fastighetsskatt och försäkringar	-11,0	-7,2	-10,9	Inkomstutjämningsbidrag	675,4	968,6	645,7
Pensionsutbetalningar	-58,9	-71,5	-47,4	Regleringsbidrag/-avgift	-2,3	20,3	13,5
Förändring semesterlöneskuld	36,2	-9,4	38,1	Struktur- och införandebidrag	22,9	70,6	47,1
Förändring timlöner mm	3,1	-5,4	-0,6	Kostnadsutjämningsbidrag	134,4	175,2	116,8
Nedskrivning intäktsfordringar	0,0	-	0,0	Bidrag för LSS-utjämning	20,7	38,6	25,7
Pensioner, avsättning	-9,3	-28,0	-19,0	Kommunal fastighetsavgift	84,3	122,6	82,0
Pensioner, avgiftsbestämd del	-77,3	-119,7	-62,2	Särskild kompensation höjda sociala avgifter för unga	1,3	0,0	0,0
Finansiell leasing	-1,0	-0,2	-3,5	Summa	936,7	1 395,8	930,9
Täckning av hyror	1,9	2,9	-	Not 7 Finansiella intäkter			
Stiftelsekapital	0,0	0,0	0,0	Ränteintäkter	77,4	155,3	108,7
Intern försäkring	0,0	-	-0,1	Fondutdelning placerade medel	5,1	6,7	10,8
Övriga kostnader	-15,0	0,0	-3,7	Återföring, orealiserad förlust	0,1		-
Summa kostnader	-131,3	-238,5	-109,3	Realiserad kursvinst, placerade medel	19,1	12,7	2,5
Summa netto	231,1	287,0	235,5	Borgensavgift	5,8	15,4	10,1
				Aktieutdelning koncernbolag och andra företag	6,0	6,0	-
Not 2 Verksamhetens intäkter				Övriga finansiella intäkter	0,6	3,6	0,6
Taxor och avgifter	168,7	241,4	159,2	Summa	114,1	199,7	132,7
Externa bostads- och lokalhyror	59,1	84,7	55,5	Not 8 Finansiella kostnader			
Försäljning av verksamhet	80,3	132,6	85,9	Räntekostnader	-81,2	-159,1	-110,7
Bidrag från staten m.fl.	209,6	323,5	201,1	Intern ränta under byggtid	0,8	4,0	6,5
Övriga verksamhetsintäkter	37,6	69,6	57,6	Orealiserad förlust, placerade medel	0,0	-0,6	-
Summa	555,3	851,8	559,3	Realiserad förlust, placerade medel	0,0	-0,3	-0,3
Not 3 Verksamhetens kostnader				Räntekostnad, pensioner	-3,7	-5,0	-3,0
Personalkostnader	-1 884,6	-2 774,4	-1 739,5	Bankkostnader	-0,2	-0,3	-
Varor	-176,9	-297,2	-156,7	Övriga finansiella kostnader	-0,4	-0,1	-0,2
Entreprenad och köp av verksamhet	-670,6	-1 001,3	-636,0	Summa	-84,7	-161,4	-107,7
Externa lokalhyror	-64,9	-93,8	-65,5				
Bidrag och transfereringar	-171,9	-240,1	-160,1				
Verksamhetskostnader	-333,9	-552,5	-332,4				
Summa	-3 302,8	-4 959,3	-3 090,2				

	Augusti	December	Augusti		Augusti	December	Augusti
Mnkr	2015	2014	2014	Mnkr	2015	2014	2014
Not 9 Jämförelsestörande poster				Markreserv			
Intäkter				Akkumulerad anskaffning	58,9	43,0	43,0
Försäljning av exploateringsfastighet (exploateringsnetto)	2,5	19,7	26,6	Ingående balans	58,9	43,0	43,0
Avkastning pensionsavsättning	24,1	19,3	13,0	Under året investerat	-	15,9	15,9
Summa jämförelsestörande	26,6	39,0	39,6	Omklassificering till exploateringsfastigheter			
Kostnader				omsättningstillgångar	-	-	-
Nedskrivning materiella anläggningstillgångar	-	-2,9	-	Omföringar inom anläggnings- tillgångar investeringar	-	-	-
SL-avtal upprustning tunnelbanestationer Hallunda och Norsborg	-15,0	-	-	Utgående balans	58,9	58,9	58,9
Summa jämförelsestörande	-15,0	-2,9	0,0	Varav mark	58,9	58,9	58,9
Summa jämförelsestörande	11,6	36,1	39,6	Fastigheter för affärsverksamhet			
Not 10 Justering för poster som ej ingår i kassaflödet				Akkumulerad anskaffning	310,7	270,3	270,3
Avskrivningar	158,5	232,3	151,4	Akkumulerad avskrivning	-97,6	-88,7	-88,7
Pensionsavsättning	13,8	17,6	11,9	Ingående balans	213,1	181,6	181,6
Övriga avsättningar	-0,1	-0,1	-	Under året investerat	25,9	40,4	13,8
Summa	172,2	249,8	163,3	Under året avskrivet	-6,5	-8,9	-5,8
Not 11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				Utgående balans	232,5	213,1	189,6
Verksamhetsfastigheter				Varav mark	0,1	0,1	0,1
Akkumulerad anskaffning	5 207,4	4 998,0	4 998,0	Mark och fastigheter för annan verksamhet			
Akkumulerad avskrivning	-2 059,8	-1 900,9	-1 900,9	Akkumulerad anskaffning	514,2	505,3	505,3
Ingående balans	3 147,6	3 097,1	3 097,1	Akkumulerad avskrivning	-283,8	-270,8	-270,8
Under året investerat	162,6	209,4	133,9	Ingående balans	230,4	234,5	234,5
Omklassificeringar	-	-	0,0	Under året investerat	1,8	8,9	3,6
Omföringar mark	-	-	0,0	Under året avskrivet	-8,9	-13,0	-8,6
Under året avskrivet	-105,2	-156,0	-102,8	Utgående balans	223,3	230,4	229,5
Nedskrivet	-	-2,9	-	Varav mark	59,4	59,4	59,4
Utgående balans	3 205,0	3 147,6	3 128,2	Ingående balans			
Varav mark	48,0	48,0	48,0	Exploateringar (anläggningstillgång)			
Publika fastigheter				Ingående balans	58,1	59,8	59,8
Akkumulerad anskaffning	422,5	399,5	399,5	Under året investerat	-1,3	3,5	10,4
Akkumulerad avskrivning	-173,9	-162,7	-162,7	Under året slutredovisat	-0,7	-5,1	-
Ingående balans	248,6	236,8	236,8	Under året omklassificerat från anläggningstillgångar markreserv	-	-	0,0
Omklassificeringar	-	-	0,0	Summa Exploateringsmark	56,1	58,2	70,2
Under året investerat	4,6	23,0	3,6	Pågående projekt			
Under året avskrivet	-7,9	-11,2	-7,4	Utgående balans	4 021,1	3 956,8	3 909,4
Utgående balans	245,3	248,6	233,0	Not 12 Maskiner, inventarier och tekniska anläggningar			
Varav mark	15,2	15,2	15,2	Anskaffningsvärde	770,6	718,4	718,4
				Akkumulerad avskrivning	-591,6	-551,1	-551,1
				Ingående balans	179,0	167,3	167,3
				Under året investerat	33,0	52,2	27,1
				Försäljning/utrangering	-	-	-
				Under året avskrivet	-30,0	-40,5	-26,9
				Omklassificeringar	-	-	-
				Avskrivning sålda/utrangerade	-	-	-
				Pågående nyanläggning	-	-	-
				Nedskrivet	-	-	0,0
				Utgående balans	182,0	179,0	167,5

Mnkr	Augusti 2015	December 2014	Augusti 2014	Mnkr	Augusti 2015	December 2014	Augusti 2014
Not 13 Aktier och andelar				Not 16 Kortfristiga fordringar			
AB Botkyrkabyggen (8 200 á 1 000 kr)	8,2	8,2	8,2	Kundfordringar	15,8	50,0	26,0
AB Botkyrkabyggen (Nyemission 2008)	15,0	15,0	15,0	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	114,4	89,4	115,4
AB Botkyrkabyggen (aktier överförda från Botkyrka kommunfastigheter)	450,0	450,0	450,0	Avräkning kommunalskatt	2,4	0,6	9,2
Botkyrka Etablerings AB (500 á 100 kr)	-	-	0,1	Upplupen fastighetsavgift	34,4	31,7	31,6
Botkyrka Stadsnät AB	16,5	16,5	2,7	Momsfordran	19,5	24,6	13,9
Hägelbyparken AB	0,1	0,1	0,1	Skattekonto	0,6	0,7	0,5
Upplev Botkyrka AB	3,1	3,1	3,1	Skattefordran löneskatt	22,1	34,1	22,2
Södertörns Energi AB (2 á 50 000 kr)	5,0	5,0	5,0	Kortfristiga fordringar koncern	1,5	1,5	4,4
SRV Återvinning AB (700 á 500 l)	0,3	0,3	0,3	Kortfristig del av lång fordran	0,8	0,5	26,8
Stockholmsregionens Försäkrings AB (77 553 á 100 kr)	7,7	7,7	7,7	Övriga fordringar	31,9	24,8	26,0
Kommuninvest	3,7	3,7	3,7	Summa	243,4	257,9	276,0
Vårljus AB	0,8	0,8	0,8	Not 17 Kortfristiga placeringar			
Övriga	0,1	0,1	0,1	Räntefonder	313,2	308,7	275,6
Bostadsrätter	32,0	26,3	26,3	Aktiefonder	200,6	181,5	203,0
Summa	542,5	536,8	523,1	Hedgefonder	117,1	116,8	116,4
Not 14 Långfristiga fordringar				Övriga placeringar	0,0	0,1	0,1
Lån till kommunala bolag	1 569,4	1 575,9	1 323,5	Summa	630,9	607,1	595,1
Lån till VA-anlutningar	0,0	0,0	0,0	Not 18 Kassa och bank			
Lån till kreditinstitut (Handelsbanken Finans)	-	-	737,7	Bank	47,0	716,3	41,7
Övrig utlåning	0,1	0,1	0,1	Postgiro	0,0	0,0	0,0
Avgår kortfristig del	-0,7	-0,6	-26,8	Summa	47,0	716,3	41,7
Summa	1 568,8	1 575,4	2 034,5	Kommunen har valt att under 2015 nyttja kredit på plusgirot om 5,5 mnkr som redovisas på skuldsidan. Motsvarande belopp för 2014 var 2,6 mnkr som redovisas på skuldsidan. Limit på checkräkningskrediten är 200 mnkr.			
Not 15 Exploateringar (omsättningstillgång)				Not 19 Eget kapital			
Ingående balans	3,0	11,1	11,1	Ingående eget kapital enligt balansräkningen	3 982,4	3 944,6	3 944,6
Omföring från markreserv	-	-	-	Periodens resultat	134,5	37,8	247,7
Under året investerat kostnader	1,1	13,0	19,1	Utgående eget kapital	4 116,9	3 982,4	4 192,3
Under året investerat intäkter	0,0	-42,0	-52,4				
Slutredovisade projekt kostnader	-5,1	-2,6	-11,3				
Slutredovisade projekt intäkter	7,5	23,5	41,5				
Summa	6,5	3,0	8,0				

Mnkr	Augusti 2015	December 2014	Augusti 2014	Mnkr	Augusti 2015	December 2014	Augusti 2014
Not 20 Pensionsavsättningar							
Exklusive garantipension, visstidspension, särskild ålderspension							
garantipension och särskild avtalspension				Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut			
Ingående avsättning	382,8	363,2	363,2	Genomsnittlig räntesats	1,8%	1,4%	1,9%
Pensionsutbetalningar	-7,7	-10,8	-7,2	Genomsnittlig räntebindningstid (år)	2,6	2,1	8,2
Nyintjänad pension	15,6	21,8	14,8	Lån som förfaller (kapitalbindning) inom			
Ränte- och basbelopps-uppräknings	3,7	3,9	3,5	0-1 år	10%	74%	19%
Avsatt för förtroendevalda	0,0	1,2	0,0	1-3 år	66%	20%	59%
Förändring särsk.löneskatt 24,26	2,9	3,8	2,6	3-5 år	12%		-
Övrigt	0,1	-0,3	0,2	över 5 år	12%	6%	22%
Summa	397,4	382,8	377,1	Summa	100%	100%	100%
Garantipension, visstidspension, särskild ålderspension				Not 22 A Långfristiga skulder			
garantipension och särskild avtalspension					Exklusive derivat	Inklusive derivat	
Ingående avsättning	4,3	6,3	6,2				
Pensionsutbetalningar	-0,5	-1,5	-1,2	Räntekostnader inkl. upplupen ränta, tkr	28 733,0	77 676,0	
Nyintjänad pension	0,0	0,0	0,0	Genomsnittsränta, %	1,2	3,3	
Ränte- och basbelopps-uppräknings	0,0	0,0	0,0	Genomsnittlig räntebindningstid, år	0,5	4,0	
Förändring särsk.löneskatt 24,26	-0,1	-0,4	-0,4				
Övrigt	-0,1	-0,1	-0,3				
Summa	3,6	4,3	4,3				
Utgående balans pensionsavsättning	401,0	387,1	381,4				
Aktualiseringsgrad (%)	88%	86%	86%	Marknadsvärde derivat tkr	-297 600,0	-277 200,0	
Not 21 Andra avsättningar				Not 23 Kortfristiga skulder			
Övriga avsättningar	0,8	1,0	1,1	Upplupna arbetsgivaravgifter och preliminär skatt	95,4	88,7	88,8
Summa	0,8	1,0	1,1	Kortfristig leasingsskuld	4,5	4,2	4,4
Not 22 Långfristiga skulder				Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	100,1	186,9	99,9
Handelsbanken	50,0	50,0	50,0	Kommande års amorteringar	400,0	1 160,0	990,0
Nordea	350,0	350,0	350,0	Leverantörsskuld	145,3	123,5	106,5
Kommuninvest	1 515,0	2 085,0	1 910,0	Semesterlöneskuld	123,5	187,8	100,6
Förinbetalda gatukostnadsersättning	54,8	55,7	36,6	Upplupna löner	32,9	38,1	30,4
Förinbetalda anslutningsavgifter VA	67,7	65,9	54,1	Särskild löneskatt pensioner	33,6	57,3	14,2
Finansiell leasing	10,9	12,9	13,2	Pensioner avgiftsbestämd del	59,5	88,6	58,7
Investeringsbidrag	8,6	7,8	-	Till kreditinstitut	0,0	3,6	-
Skuld till kommunala bolag	13,8	13,8	-	Övriga kortfristiga skulder	43,2	42,8	58,0
Avgår kortfristig del	-400,0	-1 160,0	-990,0	Summa	1 038,0	1 981,5	1 551,5
Övriga långfristiga skulder	15,6	-	6,2				
Summa	1 686,4	1 481,1	1 430,1				

Mnkr	Augusti	December	Augusti	Mnkr	Augusti	December	Augusti
	2015	2014	2014		2015	2014	2014
Not 24 a Ingångna borgensförbindelser				Not 25 Leasingavtal			
Södertörns Fjärrvärme AB	38,3	37,5	38,6	Finansiell leasing			
Södertörns Energi AB	625,0	645,0	645,0	<i>Nuvärdesberäknade minimileasavgifter</i>			
SYVAB	88,4	88,4	88,4	Förfaller till betalning inom 1 år	4,5	4,2	4,4
Söderenergi AB	430,2	437,8	445,7	Förfaller till betalning mellan 1-5 år	10,9	12,9	13,2
SRV Återvinning AB	79,0	57,3	57,7	Förfaller till betalning senare än 5 år	0,0	0,0	0,0
Hägelbyparken AB	1,0	1,0	1,0	Summa	15,4	17,1	17,6
Botkyrka hantverkshus brf 1, 2 o	12,5	12,6	12,6	Vid nuvärdesberäkningarna har diskonteringsräntan 4,5% använts			
AB Botkyrkabyggen	0,0	0,0	250,0	Operationell leasing			
Eriksbergs industriområde	9,0	9,2	9,4	Förfaller till betalning inom 1 år	19,9	26,7	22,2
Norra Botkyrka Folkets Hus	31,5	31,9	32,2	Förfaller till betalning mellan 1-5 år	31,6	37,6	34,4
IFK Tumba	4,8	4,8	4,8	Förfaller till betalning senare än 5 år	31,7	40,0	41,4
Övriga föreningar	4,4	3,2	3,4	Summa	83,2	104,3	98,0
Enkel borgen, kommunal hyresgaranti		0,3					
Kommunalt förlustansvar, statliga	0,7	1,1	1,3				
Summa	1 324,8	1 330,1	1 590,1				

Botkyrka kommun har en generell borgen gentemot Söderenergi på 725,0 mnkr fr om 2015-05.

I beloppet i tabellen ingår utnyttjat borgensbelopp för generell borgen med 412,7 mnkr samt kommunens borgensförpliktelser med 3,0 mnkr och checkkredit om 14,5 mnkr.

Enkel borgen för kommunal hyresgaranti har endast räknats ut till årsbokslutet.

Not 24 b, Ingångna borgensförbindelser - solidarisk borgen

Botkyrka kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser.

Samtliga 280 kommuner som per 2015-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse.

Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Botkyrka kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 335 266 287 789 kr och totala tillgångar till 324 392 727 836 kr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 4 100 245 630 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 3 969 103 720 kr.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Delårsrapporten är i allt väsentligt upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning (KRL) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) vilket innebär att:

- Intäkter redovisas i den period det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen. Intäkterna ska dessutom kunna beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har tagits upp till de belopp som de beräknas inflyta med.
- Tillgångar och skulder tas upp till anskaffningsvärde.

Periodisering av inkomster och utgifter sker enligt god redovisningssed till det år då vara levereras, tjänst utförs eller händelse inträffar. Förvaltningarnas beloppsgräns för periodisering är ett prisbasbelopp, dvs 44 500 kr 2015.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i not till respektive post i resultaträkningen och i kassaflödesrapporten. Enligt RKR 3.1 är en post i resultaträkningen jämförelsestörande när beloppet är väsentligt och posten är av sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet, t ex nedskrivningar av anläggningstillgångar och vinst/förlust vid försäljning av exploateringsfastigheter.

VA-verksamhetens resultat

VA-verksamhetens resultat ingår i resultatet för kommunen och särredovisas inom balansposten eget kapital.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år då den beskattningsbara inkomsten intjänas. Kommunen redovisar, enligt RKR 4.2, skatteintäkter utifrån den prognos som Sveriges kommuner och Landsting (SKL) publicerar i december. Uppdelning i redovisningen sker för årets preliminära skattebetalningar, prognos för årets avräkningslikvid samt slutavräkning från tidigare år.

Gatukostnadsersättningar, anläggningsavgifter mm

Gatukostnadsersättningar, anläggningsavgifter, avslutningsavgifter och övriga investeringsbidrag intäktas på ett sätt som återspeglar hur investeringen används och förbrukas enligt RKR:s rekommendation 18.

Löner

Semesterlöneskuld, timanställdas löner och okompenserad övertid redovisas tillsammans med arbetsgivaravgifter som en kostnad under aktuellt intjänande år och som en kortfristig skuld i balansräkningen.

Semesterlöneskulden beräknas separat för varje personalkategori.

Pensionsskulden

Kommunens pensionsskuld är den skuld som kommunen har till anställda och pensionärer, och uppgår till nuvärdet av framtida pensionsutbetalningar. Beräkning sker enligt SKL:s riktlinjer RIPS07.

Kommunen redovisar pensionsskulden enligt den så kallade blandmodellen:

Pension som tjänats in före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och utbetalningarna redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pension som tjänats in från och med 1998 kostnadsförs det år de tjänas in och tas upp som kortfristig skuld till dess att de betalas ut, vilket sker i mars året efter intjänandet. I samtliga belopp ingår särskild löneskatt på 24,26 procent.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella anläggningstillgångar i form av aktier och fonder tas upp till anskaffningsvärdet om de gäller dotterbolag eller intressebolag.

Finansiella skulder redovisas enligt RKR 20 antingen som kortfristiga eller långfristiga skulder. Den del av ett långfristigt lån som förfaller till betalning inom tolv månader, räknat från balansdagen, redovisas som kortfristig skuld medan ett lån som förfaller efter 12 månader räknat från balansdagen redovisas som långfristig skuld.

Kommunens pensionsmedelsportfölj i form av marknadsnoterade fonder och finansiella instrument är klassificerade som omsättningstillgångar. Samtliga placeringar är värderade till det lägsta av anskaffningsvärdet och aktuellt marknadsvärde och skrivs ner vid eventuell realiserad förlust.

Marknadsnoterade aktier och fonder klassificeras sedan 2012 som omsättningstillgångar enligt RKR 20.

Leasing

Leasing klassificeras som operationell eller finansiell leasing enligt RKR 13.2. Även hyresavtal klassificeras enligt rekommendationen. Finansiell leasing redovisas som en tillgång i balansräkningen samt som en skuld till leasegivaren. Operationell leasing redovisas som en ansvarsförbindelse i särskild not.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Enligt KRL är en anläggningstillgång "en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk av väsentligt värde". I kommunen klassificeras därför en kostnad som en investering och därmed som anläggningstillgång när tillgången har en nyttjandeperiod som är

längre än tre år och anskaffningsvärdet är över ett prisbasbelopp, 44 500 kr 2015. Kostnader som inte uppfyller definition för anläggningstillgång påverkar årets resultat eftersom den då bokförs som driftskostnad.

Avskrivning, avskrivningstid och avskrivningsmetod

Anläggningstillgångar i kommunen skrivs av utifrån tillgångarnas förväntade nyttjandeperiod och baseras på anläggningens anskaffningsvärde exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar såsom aktier, andelar, bostadsrätter, mark, konst och pågående arbeten sker inga avskrivningar.

Kapitaltjänstkostnad, summan av avskrivningar och internränta, beräknas på de aktiverade anläggningarna och belastar enheterna som kostnader. För verksamhetslokaler ingår kapitalkostnaden i internhyran. För två verksamhetsfastigheter används annuitetsmetoden och för övriga investeringar nominell/linjär metod.

Avskrivning av maskiner och inventarier påbörjas månaden efter anskaffningen. För fastigheter påbörjas avskrivningen när anläggningen är färdig och kan användas.

Dessa avskrivningstider tillämpas i kommunen:

Objekt	Avskrivningsintervall i år
Verksamhetsfastigheter	3–33
Fastigheter för affärsverksamhet	3–50
Publika fastigheter (gator, vägar, parker och VA)	22–50
Uthyrda fastigheter	10–33
Hyrda fastigheter	3–20
Maskiner och inventarier	3–12
Bilar och transportmedel	3–12

Från och med 2014 ska kommuner dela upp sina anläggningstillgångar i betydande komponenter som sedan ska skrivas av separat, enligt RKR 114. Kommun uppfyller inte denna rekommendation helt. Under 2014 påbörjades arbetet med komponentavskrivningar då konstgräsplaner har aktiverats uppdelade på olika komponenter. Under 2015 fortsätter arbetet.

Exploatering

Upparbetade utgifter i kommunens exploateringsverksamhet redovisas som omsättningstillgång när kommunen inte ska äga tillgången och som anläggningstillgång när kommunen ska vara slutlig ägare, till exempel för gator och parker.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har ett betydande inflytande (minst 20 procent), en så kallad samman-

ställd redovisning. Den ska ge en samlad bild av kommunens och de kommunala företagens verksamhet och ekonomiska ställning.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Samtliga koncernbolag upprättar årsredovisning enligt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Kommunen gör ingen sammanställd redovisning till delårsrapporten. De villkor som anges i RKR 22, Delårsrapport gällande kommun koncernens andelar uppfylls inte.

Följande bolag ingår i den sammanställda redovisningen som sammanställs till årsredovisningen:

Bolag	Ägarandel
Botkyrkabyggen AB	100 %
Botkyrka Stadsnät AB	100 %
Upplev Botkyrka AB	100 %
Hågelbyparken AB	100 %
SRV Återvinning AB	31,5 %
Söderenergi AB	29 %
Södertörns Energi AB	50 %
Södertörns Fjärrvärme AB	50 %

Derivat- och säkringsredovisning

Kommunen redovisar derivat- och säkringsredovisning enligt RKR 21.

Syftet med säkringen

Kommunen har en skuld på totalt 1915 mkr med löpande förfall fram till det längsta lånets slutförfalldatum 2024-08-12. Syftet med säkringen är att minska variabiliteten i framtida kassaflöden avseende betalning av rörlig ränta och jämna ut räntekostnaderna över åren samt att anpassa ränterisken till de regler som anges i finanspolicy som beslutats av Kommunfullmäktige.

Säkrad risk

Den säkrade risken utgörs av variabiliteten i framtida räntebetalningar på grund av förändringar i basräntan, för närvarande alltid STIBOR 3M.

Säkrad post

1. Framtida betalningar av rörlig ränta hänförlig till den rörliga delen av upplåningen.
2. Utöver befintliga lån kan även prognostiserade framtida upplåningstransaktioner komma att utgöra säkrad post.

Den säkrade posten utgörs av en portfölj av lån.

Säkringsinstrument

Säkringsinstrumenten utgörs av en portfölj innehållande olika typer av räntederivat. Säkringsinstrumenten består av vanliga ränteswapar där kommunen erhåller/betalar rörlig ränta och betalar/erhåller fast ränta, men även instrument med olika typer av optionalitet kan komma att inkluderas.

I de fall instrument med utställd optionalitet ingår i portföljen, kommer de inte i något fall att medföra en risk för att i förväg okända och för kommunen negativa marknadsvärdesförändringar kan komma att realiseras om motparten utnyttjar sin option. Om optionaliteten innebär att kommunen kan komma att behöva betala en fast ränta, är den fasta räntan känd i förväg.

Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

En utvärdering av säkringens effektivitet kommer att göras vid varje förändring i låneportföljen eller derivatportföljen samt i samband med årsbokslutet och tertialbokslut genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, räntebas, valuta och ränteomsättningsdag. Säkringsförhållandet anses vara effektivt så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten.

Arbete med att utveckla metoder för effektivitetsprovning pågår och kan komma att förändras när praxis utvecklas. Bedömningen per 2015-08-31 är att säkringsförhållandet anses vara effektivt med hänvisning till ovan nämnda villkor.

Redovisning

Räntekostnaderna för derivat inom ramen för säkringsredovisning redovisas löpande i resultaträkningen som en del av kommunens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta. Derivat som faller utanför ramen för säkringsredovisning marknadsvärderas dessutom och redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. Per 2015-08-31 fanns en swaption som inte bedöms klara kriterierna för säkringsredovisning.

ORDLISTA

Anläggningstillgångar är tillgångar som kommunen tänker äga och använda under längre tid och som inte är av mindre värde, till exempel fastigheter, inventarier och finansiella tillgångar.

Annuitetsmetoden fördelar investeringens kapitaltjänstkostnader, internränta och avskrivningar, med lika stora belopp för varje år av tillgångens ekonomiska livslängd (jmf med nominell metod).

Avskrivning är en fördelning av anläggningstillgångars värdeminskning beräknat på anskaffningsvärde och nyttjandeperiod.

Eget kapital är den del av tillgångarna som finansierats med egna medel och är skillnaden mellan samtliga tillgångar och samtliga skulder.

Finansnetto är skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader.

Internränta är ränta för de anläggningstillgångar som en viss verksamhet använder.

Kapitalkostnad är ett samlingsbegrepp för internränta och avskrivningar på kommunens anläggningar i anläggningsregistret. Belastar verksamheternas resultat.

Kortfristig fordran och skuld avser fordran, lån eller skuld som förfaller till betalning inom ett år.

Likviditet visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt. Beräknas genom att dela omsättnings-tillgångar (minus varulager) med kortfristiga skulder.

Långfristig fordran och skuld avser fordran, lån eller skuld som förfaller till betalning senare än ett år från bokslutsdatum.

Nettoinvesteringar är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.

Nettokostnader avser driftkostnader efter avdrag för avgiftsintäkter, ersättningar och andra driftintäkter.

Nominell metod innebär att avskrivning sker med lika stort belopp varje år och ränta beräknas på investeringens bokförda värde. Metoden ger minskade kapitaltjänst kostnader eftersom räntan beräknas på ett successivt lägre bokfört värde (jmf med annuitet).

Omsättningstillgångar är tillgångar som inte är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, det vill säga tillgångar som på kortsikt kan omvandlas till likvida medel. Hit räknas tillgångar i kassa, bank, kortfristiga placeringar, kortsiktiga fodringar och förråd.

Periodisering innebär att kostnader och intäkter fördeals till den redovisningsperiod de hör.

Rörelsekapital är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Det speglar kommunens finansiella ställning på kort sikt.

Soliditet visar kommunens betalningsförmåga på lång sikt. Beräknas genom att man delar eget kapital med tillgångarna.

VERKSAMHETSMÅTT

	Augusti 2014	Bokslut 2014	Augusti 2015	Budget 2015	Prognos 2015
Utbildningsnämnden					
Antal årsplatser i förskola		5 534		5 670	5 670
Antal elever i grundskolan, kommunen		7 773		8 088	
Botkyrka elever totalt, grundsk		9 882		10 252	10 102
Antal elever gymnasium, kommunen		2 289		2 324	
Botkyrka elever, totalt, gymnsiesk		3 388		3 408	3 403
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden					
Gymnasial vuxenund, elever	384	765	531*	349	
Grundläggande vuxenund	245	245	375*	400	
SFI	1 036	1 036	1073**	1 100	
Gymnasiala spetsutbildningar		182		198	180
Yrkeshögskola, årsplatser	214	214		256	270
Arbetsmarknadsprogram, årsplatser	400	265		400	259
Feriepraktik/sommarjobb	1 187	1 187		1 450	1 420
Daglig verksamhet, årsplatser	305	308		314	325
* antal årsplatser jan-sep. ** genomsnittligt antal elever jan-jun.					
Socialnämnden					
<i>Ekonomiskt bistånd</i>					
Månadshushåll i genomsnitt		1 160		1 194	
Genomsnittlig biståndstid per hushåll					
Antal bidragsmånader totalt		13 916		14 245	
<i>Individuella stöd, antal årsplatser*</i>					
Barn och unga**		190		188	199
Personer med psykisk funktionsnedsättning **		106		92	91
Personer med beroendeproblem**		66		63	67
*avser samtliga placeringstyper och boenden dock ej kontaktpersoner **viktat till helårsplatser					
Statistik saknas för augusti och prognos pga byte av verksamhetssystem					
Vård- o omsorgsnämnd					
Hemtjänst, utförda timmar	295 493	449 400	286 620	407 500	429 930
Somatiskt boende	196	197	198	205	197
Demensboende	173	165	190	178	191
Korttidsplatser	20	20	21	23	22
Externa platser äldreomsorg	96	88	78	62	78
Gruppboenden, LSS	141	139	138	138	138
Serviceboenden, LSS		37	38	38	38
Externa placeringar, LSS	58	58	62	57	62
Antal brukare assistansersättning, SFB51*	188	190	189	190	189
Timmar SFB51, LSS, ledsagar- och avlösarservice	334 788	515 481	331 401	577 320	495 225
*SFB51, Socialförsäkringsbalken 51					